

C R O N I C A

În cursul anului 1966 Muzeul de istorie a oraşului Bucureşti a editat următoarele lucrări :

Materiale de istorie şi muzeografie, vol. IV. În cele 42 de studii, comunicări şi note — din care 22 realizate de colectivul muzeului — se face o dezvoltare a problemelor de istorie şi muzeografie, valorificându-se cu discernământ unele piese din colecţiile muzeului. Volumul, în totalitatea sa, reflectă stadiul cercetării ştiinţifice ce se desfăşoară sub egida muzeului şi care include şi materiale semnate de cadre universitare, cercetători de la instituturile Academiei ş. a.

Lucrarea *Cultura Tei* de Valeriu Leahu este rod al numeroaselor observaţii şi concluzii dobândite de autor cu prilejul săpăturilor arheologice întreprinse de Muzeul de istorie a oraşului Bucureşti, grupînd şi interpretînd descoperirile semnificative cu privire la cultura populaţiilor din epoca bronzului de pe teritoriul Munteniei — *Cultura Tei*. Lucrarea constituie valorificarea unei bogate şi reprezentative colecţii de antichităţi Tei, aflate în patrimoniul M.I.B.

Cartea Probleme edilitare bucureştene de Florian Georgescu, Alexandru Cebuc şi Petre Daiche, bazată pe un bogat material documentar — din care o bună parte inedit — completează datele referitoare la dezvoltarea edilitar-urbanistică a Bucureştilor, de-a lungul veacurilor. În cele 3 capitole ale lucrării sînt tratate 3 probleme distincte şi anume : Alimentarea cu apă, Canalizarea Dîmboviţei, Asanarea lacurilor din nordul Capitalei. Problemele res-

pective sînt încadrate în ansamblul dezvoltării oraşului în conexiunea generală a evenimentelor şi faptelor istorice.

Întrate în tradiţie, ciclurile de comunicări ale muzeului reprezintă un important mijloc de valorificare a cercetărilor întreprinse, prilej de schimb de opinii şi contribuţii la elucidarea unor noi probleme ale istoriei oraşului. În cursul anului 1966, la sediul Muzeului de istorie a oraşului Bucureşti s-a desfăşurat Ciclul de comunicări privind istoria oraşului Bucureşti, între 16 februarie şi 29 iunie şi între 14 septembrie şi 21 decembrie. Cercetătorii din cadrul muzeului au susţinut următoarele teme : „Aspecte ale dezvoltării tăbăcăriilor din Bucureşti pînă la mijlocul sec. al XIX-lea”. (Victoria Ionescu-Roman), „Din istoricul cartierului Giuleşti” (Gheorghe Vasilescu), „Aspecte demografice din Bucureşti între cele două războaie mondiale” (Ana Bene), „Naţionalizarea principalelor mijloace de producţie în Bucureşti, 11 iunie 1948”. (Alexandru Cebuc) „Asanarea lacurilor din nordul Capitalei — o lucrare urbanistică valoroasă” (Petre Daiche), „Participarea oamenilor de ştiinţă din Bucureşti la viaţa ştiinţifică internaţională” (Constanţa Ştirbu). Partea a doua a ciclului a inclus temele : „Oraşul Bucureşti — important centru politic şi diplomatic la sfîrşitul sec. XVII-lea” (Ştefan Ionescu), „Realizări edilitare în Bucureştii anilor 1838—1848” (Florian Georgescu), „Istoricul înfiinţării primului stabiliment de panificaţie din Bucureşti” (Aurel Duţu), „Dezvoltarea edi-

turii bucuirestene în anii puterii populare" (Getta Săvescu).

*

În luna decembrie 1966 la sediul Muzeului de istorie a oraşului Bucureşti s-au desfăşurat lucrările celei de-a III-a sesiuni ştiinţifice a muzeelor, organizată de Comitetul de Stat pentru Cultură şi Artă, Consiliul Muzeelor. Ca şi în anii precedenţi, participarea muzeului s-a materializat în cele 9 comunicări elaborate de: Florian Georgescu (Crearea sfatului oraşenesc al Politiei Bucureşti), Margareta Constantiniu (Descoperiri arheologice din mileniul I pe teritoriul oraşului Bucureşti), Turu Mioara (O nouă aşezare geto-dacă pe teritoriul oraşului Bucureşti — Tînganu), Panait I. Panait (Monumente medievale la Tînganu sec. XV-XVII), Ştefan Ionescu (Treii sferuri de veac de la organizarea primului congres pentru crearea confederaţiei Balcanice), Petre Daiche (Aspecte privind sistematizarea oraşului Bucureşti între cele două războaie mondiale), Alexandru Cebuc (Morile de apă de pe Dimboviţa), Claudia Cleja (Date noi privind activitatea dr. Caracaş în lumina unor documente din colecţia Muzeului de istorie a oraşului Bucureşti), Getta Săvescu (Unele probleme de istorie şi politică editorială în anii puterii populare).

*

Urmărind studierea istoriei comunităţilor omeneste de pe teritoriul oraşului Bucureşti, arheologii muzeului au deschis şi condus şantiere arheologice de importanţă locală sau naţională. Problemele studiate atacă o arie largă începînd cu epoca neolitică, continuînd cu studiul perioadei formării poporului român şi încheind cu cercetarea aşezărilor săteşti, din preajma Bucureştilor, din sec. XIV-XVI. S-au făcut observaţii edificatoare şi s-a recoltat un material valoros. Notăm şantierele Cernica, Străuleşti, Tînganu, Pipera, Otopeni, Popeşti-Leordeni.

*

Pe linia intensei munci culturale-educative, s-au organizat şi susţinut un număr de 160 de conferinţe, dintre care 36 în cadrul a trei lectorate speciale cu tema: „Pagini din istoria oraşului Bucureşti”. De asemenea, s-au organizat şi deschis în întreprinderi şi

instituţii, case de cultură şi cluburi, un număr de 90 de expoziţii itinerante. Remarcăm la acest capitol realizarea expoziţiei „Tradiţii revoluţionare bucuirestene” organizată în Parcul de cultură şi odihnă Herăstrău în cinstea împlinirii a 45 de ani de la crearea P.C.R., expoziţiile de la sediul muzeului: „Bucureştiul în hărţi şi planuri”, „Bucureşti în anii şesenalului”, „Costume şi podoabe feudale”; precum şi expoziţia „Tîrgul moşilor” organizată cu prilejul zilei recoltei la Moşi.

*

În vederea documentării şi a realizării unor schimburi de experienţă, specialiştii ai muzeului au vizitat muzee din străinătate: Uniunea Sovietică, Republica Populară Polonă şi Republica Populară Bulgaria.

*

În cursul anului 1966 s-au achiziţionat un număr însemnat de obiecte, printre care semnalăm câteva de mare valoare documentară: documente de la Voievozii Mihai Viteazul, Milnea Turcitul şi Mircea Ciobanul, prin care se întăresc proprietari asupra unor locuri de case în Bucureşti sau moşii din preajma oraşului; documente din sec. XVII şi XVIII, planuri ale Bucureştiului de la sfîrşitul sec. XIX, fotografii de mare valoare documentară ca aceea a guvernului din 1933. De asemenea, notabile sînt cîteva volume intrate în biblioteca muzeului: N. Bălcescu „Puterea armată şi arta militară de la întemeierea Principatului Valahiei pînă acum”, Iaşi, 1844; M. Kogălniceanu, „Fragments tirés des chroniques moldoves et valaques”, vol. I şi II, Iaşi 1845, şi „Histoire de la Valachie, de la Moldavie et des Valaques Transdanubiennes”, vol. I, Berlin, 1854. De asemenea, primele traduceri în limba română (cu alfabet chirilic) a cărţilor „Regina Margot”, Buc., 1856, de Al. Dumas şi „Indiana”, Buc., 1847 de George Sand.

*

Oaspeţii străini manifestă interes faţă de activitatea ştiinţifică a Muzeului de istorie a oraşului Bucureşti. Discuţii interesante s-au purtat cu personalităţi oficiale şi de înalt prestigiu din ţară şi străinătate, ca prof. dr. Varinnes directorul ICOM, specialiştii din Uniunea Sovietică, Germania, Franţa, China, Camerun şi Canada.

LUCRĂRI PUBLICATE DE MUZEUL DE ISTORIE
A ORĂȘULUI BUCUREȘTI

- * * * — *Istoria orașului București*, vol. I, 1965.
- * * * — *Bucureștii de odinioară în lumina săpăturilor arheologice*, 1959.
- * * * — *Cercetări arheologice în București*, vol. I, 1963.
- * * * — Idem, vol. II, 1965
- * * * — *Materiale de istorie și muzeografie*, vol. I, 1964
Idem, vol. II, 1965.
Idem, vol. III, 1965.
Idem, vol. IV, 1966.
- * * * — *Documente privind istoria orașului București*, 1960.
- * * * — *București, scurt istoric*, 1959.
- * * * — *Muzeul de istorie a orașului București* (Ghid), 1965.
- Fl. Georgescu — *Pagini din trecutul Bucureștilor*, 1959.
Fl. Georgescu și — *Muzeul de istorie a orașului București*, 1960.
P. I. Cernovodeanu
- Fl. Georgescu și — *Evocări — locuri și case din București legate de lupta*
Al. Cebuc *P.C.R.*, 1960
- Ioana Cristache — *Răscoala poporului din 1821*, Buc., 1960.
Panait
- Fl. Georgescu — *Participarea maselor populare bucureștene la revoluția*
de la 1848, Buc., 1961.
- Șt. Ioncsu — *Podul Mogoșoaiei* (Calea Victoriei), 1961.
- Paul I. Cernovodeanu — *Răscoala seimenilor și dorobanților din București la 1655*.
1961.
- Panait I. Panait — *Aspecte din lupta populației bucureștene împotriva re-*
gimului turco-fanariot 1716—1821, 1962.
- Al. Cebuc — *Din istoria transporturilor de călători în București*, 1962..
- Petre Daiche — *Aspecte din reconstrucția orașului București*, 1963.
- Fl. Georgescu și — *București — oraș socialist*, 1964.
Al. Cebuc
- V. Leahu — *Cultura Tei*, 1966.
- Fl. Georgescu, — *Probleme edilitare bucureștene. Alimentarea cu apă..*
Al. Cebuc și *canalizarea Dimboviței, asanarea lacurilor din nordul*
Petre Daiche *Capitalei*, 1966.

CUPRINSUL

I. — S T U D I I

<i>Florian Georgescu</i>	<i>Cuvînt înainte</i>	5
<i>Panaît I. Panaît</i>	— Începuturile oraşului Bucureşti în lumina cercetărilor arheologice	7
<i>Ion Ionaşcu</i>	— Academia domnească de la Sf. Sava în perioada 1716—1775	25
<i>Florian Georgescu</i>	— Regimul construcţiilor în Bucureşti în deceniile IV—V din sec. al XIX-lea	38
<i>Albert Opulski (U.R.S.S.) şi Paul I. Cernovodeanu*</i>	— Lev Tolstoi la Bucureşti (1854)	69
<i>Florea Ghiţă</i>	— Precizări în legătură cu paternitatea romanului „Donjuanii din Bucureşti“	80
<i>Ştefan Ionescu</i>	— Consideraţii privind dezvoltarea industrială a oraşului Bucureşti în a doua jumătate a sec. al XIX-lea	100
<i>Petre Daiche</i>	— Producerea şi utilizarea energiei electrice în Bucureşti (1900—1944)	110
<i>Matei Ionescu</i>	— Bucureştii în timpul războalelor ţărăneşti din 1907	133
<i>Ana Bene</i>	— Aspecte ale dezvoltării industriale bucureştenes între cele două războaie mondiale	145
<i>Alexandru Cebuc</i>	— Aspecte ale creşterii demografice şi teritoriale a Bucureştilor în perioada anilor 1944—1966	154

II. — MATERIALE DE MUZEOGRAFIE

<i>Mioara Turcu</i>	— Fibule Latène	167
<i>Virgilia Crăciunescu</i>	— Statuete de piatră din colecţia „Maria şi dr. George Severeanu“.	177

<i>Victoria Roman</i>	— Cărți tipărite în București până la 1821 aflate în biblioteca muzeului.	185
<i>Maria Grigoruță</i>	— Edificii social culturale și lucrări edilitare bucureștene din sec. al XIX-lea reflectate în medalistică	198
<i>Elisabeta Anghelovici</i>	— Un catalog de librărie din București din prima jumătate a sec. al XIX-lea	208
<i>Dorina Cirstea</i>	— Proiecte de construire a unui local al primăriei orașului București.	226
<i>Valeriu Leahu</i>	— Obiecte aparținând lui George Georgescu	232

III. — COMUNICĂRI — NOTE

<i>Aurelian Sacerdoțeanu</i>	— O schiță topografică a curții bisericii Măgureanu din București la 1780	255
<i>Maria Stan</i>	— Contribuții la istoricul morilor Vlădichii	262
<i>N. Ciachir și G. Maksutovici</i>	— Orașul București, centrul de sprijin al mișcării de eliberare din Balcani (1848—1912)	271
<i>Maria Cojocărescu</i>	— Date referitoare la biografia lui Carol Valstein — primul muzeograf al Bucureștilor	284
<i>Dan Berindei</i>	— Orașul București și viața academică în România	294
<i>Margareta Savin</i>	— Unele date privind învățământul bucureștean în perioada 1848—1864	303
<i>Aurel Duțu</i>	— Preocupări ale Consiliului Municipal din București privind modernizarea industriei morăritului (1848—1900)	308
<i>Clodiu Cleja Gîrbea</i>	— Aspecte ale învățământului superior bucureștean între cele două războaie mondiale	318
<i>Getta Săvescu</i>	— Dezvoltarea editurilor bucureștene în anii puterii populare	330
<i>Gheorghe Vasilescu</i>	— Dezvoltarea cartierului Giulești după 1944.	341
<i>Constanța Știrbu</i>	— Prezențe economice bucureștene peste hotare	352
CRONICA		362